

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGOS SAVAITRAŠTIS

2009 m. liepos 17 d.

Eina nuo 1988 m.
spalio 28 d.

Nr. 26 (856)

„Padariau ką galėjau, kuo tikėjau“

(LR preidentas Valdas Adamkus)

Jau nubangavo pirmoji sveikinimų bangą liepos 12 d. prisiekusiai Lietuvos Respublikos Prezidentei Daliai Grybauskaitėi, pasiryžusiai aktyviai vykdyti Valstybės Vadovės pareigas.

Prezidentas Valdas Adamkus perduodamas pareigas atsisveikino su aukštais valstybės pareigūnais, diplomatų korpusu, prezidentūros darbuotojais, tauta. Verta paminėti keletą Prezidento autentiškų vertinimų apie tarnystę Tautai, Valstybei ir jos piliečiams.

Stiprinti pilietiškumą ir siekti gerovės

„Per aštuoniolika Nepriklausomybės metų esu vienintelis Prezidentas, kuriam tauta suteikė teisę ir laimę būti valstybės priešakyje pusę jos nepriklausomybės gyvenimo. Norėčiau, kad sulig kiekviena nauja diena stiprėtų mūsų žmonių pasidžiavimas savo tauta, stiprėtų patriotiškumas, noras, kad kiekvienas Lietuvos žmogus siektų gerovės ir kad turėtų galimybę jos siekti. Svarbiausia, kad Lietuva ir toliau ryžtingai dalyvautų tarptautinėje politikoje – tam galimybės yra didelės, nes esame pripažinti tarptautiniu mastu ir dalyvaujame visur kaip lygiateisai nariai: ir Europos Sąjungoje, ir kitose organizacijose“ (Iš V.Adamkaus kalbos 2009 m. Vasario 16-osios proga).

Tūkstantį metų kovojo dėl išlikimo

„Tūkstantį metų stengėmės įsitvirtinti Europoje – geografinėje ir kartu dvasinėje, kultūrinėje, politinėje erdvėje. Įveikdami grėsmes tautos viduje ir nugalėdami išorės priešus, išvengdamai grėsmių nutautėti ar vienam laikams išnykti. Šiandien, apžvelgdami Lietuvos praeitį, ne vieną epizodą galime pavadinti tautos būtinių gintimi.

Tūkstantis metų būtino-

sios ginties ir tik pavieniai ramesni istorijos tarpsniai, kai piliečiai galėjo susitelkti ūkio pažangai, švietimui, kūrybai. Ir kiekvieną kartą per palyginti trumpą laiką Lietuva sugebėdavo įveikti atsilikimą ir savo gyvenimo lygi pakelti iki Europos lygio“ (Iš V.Adamkaus kalbos po valstybės apdovanojimų įteikimo Mindaugo karūnavimo dienos proga, 2009 m. liepos 5 d.).

Iš praeities stiprybę semiam

„Mūsų Unija buvo stiprios ir ilgalaikės sąjungos pavyzdys. (...) Liublino Unijos stiprybės istoriją reikia pasakoti kaip lygiaverčių partnerių ir kompromisų kultūros istoriją. Kompromisai lietuviams ir lenkams padėjo išlaikyti savas valstybinumo tradicijas ir kartu kurti lojalumą Abiejų Tautų Respublikai. Tą patį liudija ir Europos Sąjungos patirtis: kompromisai, kad ir kokie sunkūs jie būtų, ir šiandien yra būtini dėl bendro saugumo ir gerovės. Pagaliau mūsų stiprybė buvo mūsų puoselėjama vertybė. Šios lygiaverčių politinių partnerių valstybės pilietinės tautos tradicijos tapo svarbios visas Europos raidai“ (V.Adamkus, 2009 m. liepos 1 d., Liublinas, Lenkija).

Nacionalinio saugumo politika

„Vertinu mūsų draugystę ir bendras pastangas, kurios, tikiu, prisiėjo prie saugesnio pasaulio kūrimo. NATO naikintuvų dislokavimas buvo viena sekminčiausių misijų, kuri akivaizdžiai paliudijo Aljanso teikiamas saugumo garantijas kiekvienam nariui“ (V.Adamkus NATO Generaliniam sekretoriui J. De Hopui Skeferiui (Jaap de Hoop Scheffer) už nuopelnus Lietuvos Respublikai ir už Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje įteiké Vytauto Didžiojo ordino Didžiųjų kryžių. Vilnius, 2009 m. liepos 7 d.).

(keliamas į 2 psl.)

„Nieko nera vertesnio už ieškantį savojo pašaukimo žmogų ir kuriamą valstybę“

Liepos 12 d. Lietuvoje įvyko išrinktosios Prezidentės Dalios Grybauskaitės inauguracijos iškilmės ir jos priėmimas Seime. Lietuva turi naują Valstybės Vadovę, jos prezidentavimo pradžią vienareikšmiškai įvardina, kaip

naujos Lietuvos istorinės eros pradžią.

“Gerbiami tūkstantmečio Prezidentai, Jūs abu iš tiesų esate mūsų tūkstantmečio Prezidentai. Valdui Adamkui teko užbaigtai pirmajį Lietuvos tūkstantmetį, jo paskutinį dešimtmetį, užbaigtai garbingai ir gražiai. Ir už tai – nuoširdus ačiū. Daliai Grybauskaitė tenka pradėti naują tūkstantmetį. Naujas tūkstantmetis atneša naujas dideles viltis. Didžiuojuosi Lietuva, jos žmonėmis, kad naujo tūkstantmečio pradžiai jie padarė tokį teisingą ir ryžtingą pasirinkimą. Žmonių ryžtas bei Jūsų, gerbiama Prezidente, ryžtas ir yra naujų vilčių pagrindas“, – sakė Seime A.Kubilius.

(keliamas į 2 psl.)

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

Kęstučio tévonijos partizanams atminti

Visa mūsų brangios Tėvynės žemė aplaistytą Laisvės kovotojų krauju. „Per amžius būk laisva!“ – pasirašė ant žemės krauju ir žuvę Tauro apyg. Vytauto rinkt. Kęstučio tévonijos partizanai. Susikovė su keleriopai galingesniu prieš Trilaukio k., Pajevonio sen., Vilkaviškio r., kovotojai žuvo dvie-

jų ūkininkų: Broko ir Akučevičiaus, sodybose.

Broko sodyboje 1950 m. balandžio 11 d. savo jaunus galvas paguldė Kęstučio tévonijos būrio vadas Vitas Ivanavičius-Mažytis ir to paties būrio partizanas Albinas Stebuliauskas-Ulonas. Ten pat persišaldės mirė Kęstučio tévonijos Žvalgybos sky-

riaus viršininkas Vytautas Matulevičius-Pempė. Akučevičiaus sodyboje 1952 m. sausio 10 d. žuvo vieni iš paskutinių Suvalkijos partizanų – Vytauto rinktinės kovotojai: Benius Gatavecas-Varpelis, Verpetas, Bronius Bobina-Patrimpas, tévonijos vado adjuntas, Jonas Misiukevičius-Arūnas, Gintautas Navickas-Dudutis ir pirmos kuo pos vadinas Pranciškus Rušekas-Drugys.

(keliamas į 6 psl.)

Paminklas partizanų žūties vietoje Trilaukio k., Pajevonio sen., Vilkaviškio r.

Romo Rusteikos nuotr.

„Padariau ką galėjau, kuo tikėjau“

(atkelta iš 1 psl.)

„Draugui“ – 100. Už tikėjimą ir lietuvybę“

Čikagoje leidžiamo Pasaulio lietuvių dienraščio „Draugas“ gyvavimo 100 metų jubiliejus sutapo su Prezidentų pasikeitimu Lietuvoje. Tai unikalūs lietuvių kultūros faktas ir išskirtinės svarbos lietuvybės reiškinys, kuriu Lietuvos žiniasklaida neskyrė deramo dėmesio. Vilniuje Nacionalinės dailės galerijoje surengtame minėjime Prezidentas V. Adamkus, tardamas sveikinimo žodį, išskyre dienraščio esminį bruožą – nuosaikumą (Nacionalinė paveikslų galerija, Vilnius, 2009 m. liepos 9 d.).

Tarptautinis pripažinimas ir nepelnyti priekaištai

„Draugo“ redakcijos darbuotoja A. Žemaitytė pakuose Lietuvos Respublikos Prezidentą V. Adamkų:

„Jūs buvote išrinktas Metų europiečiu, 2008 m. – Metų žmogumi Gruzijoje. Kasmet mūsų tauta savo Prezidentą iргi renka Metų žmogumi. Tai rodo Jūsų svorį Europos politiniam gyvenimine ir moralinė satisfakciją sau ir savo valstybei. Deja, valstybės vidaus gyvenime kartais patiriate nepelnytų priekaištų iš Jūsų veiklai nepalankių politikų ar žurnalistų. Susidaro įspūdis, kad dėl tikslių kai kam suprantamų priežasčių norima pakenkti Jūsų autoritetui. Ar tos dvi priešpriesos – tarptautinis pripažinimas ir vienės visuomenės abejingumas arba pavydas – būdinga apskritai visų šalių vadovams? Ar taip pasireiškia mūsų nacionalinis charakteris?“

Prezidentas atsakė: „Jokiu būdu nenoriu sutikti, kad tai nacionalinis charakteris. (...) Manau, esmė glūdičia, kad užsienyje esi vertinamas vienai, o namuose – kitaip. Džiaugiuosi, kad per 4–5 metus Lietuva yra ne tik matoma, bet ir girdima, nes neužtenka vien tik jos vardo paminėjimo. (...) Aš filosofiškai žvelgiu į visa tai. Vadovaujuosi sąžine ir tuo, kas būtų Lietuvos žmonėms geriausia: laikytis Konstitucijos, įstatymų, nes tai yra valstybės pagrindas, ir siekti gerovės žmonėms. Baigdamas savo kadenciją, galiu ramia sąžine kiekvienam lietuviui pažiūrėti į akis ir pasakyti: padariau, ką galėjau, kuo tikėjau, turėdamas vieną tikslą: kad mūsų Valstybė ir toliau kiltų...“ („Draugas“ Nr. 30, 2009 m. vasario 14 d.).

Pasikartojantis Gintaro šalies stebuklas

Tikslinga paaiškinti gerb. A. Žemaitytės mīsingą atkarpelę „dėl kai kam suprantamų priežasčių“. Lietuva buvo ir tebéra didelio Rytų kaimyno interesų sferoje. Po trečiojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo 1795 m., Lietuva atiteko Rusijai ir taip imperijos Šiaurės Vakarų kraštu (Severo-Zapadnij kraj). Lietuvos vardas buvo ištrintas iš žemėlapiai, jo vartosena uždrausta. Okupacija tėsė-

si daugiau nei 120 metų.

Atsikūrusi 1918 m. Lietuvos valstybė per dvi dešimtis metų tapo, pasak rašytojo Bronio Railo, Gintaro šalies stebuklu valstybine, pilietine, ekonominė ir kultūrine prasme. Tai liudija buvus didžiulė Tautos kūrybinė galia.

Sovietų komunistų ir Vokietijos nacionalsocialistų totalitarinių režimų vadeivos Stalinas ir Hitleris 1939 m. rugpjūčio 23 d. slaptu sukalbiu pasidalino Rytų Europos neprilausomą valstybių teritorijas ir suplanavo Antrojo pasaulinio karo pradžią. Lietuva atiteko sovietams. Okupacija ir planinio genocido akcijos tėsesi pusę amžiaus.

Politinis nepragmatiškas humoras

„Dažnai girdime kalbų, esą laisvés ir demokratijos vertybėmis grindžiamā politika yra nepragmatiška, trukdo spręsti mūsų energetikos ir ekonomikos problemas. Vadovaudamiesi tokia logika turėtume pripažinti, kad patys nepragmatiškiausi dalykai buvo Lietuvos valstybės įkūrimas ir jos atkūrimas Vasario 16-ąją ar Kovo 11-ąją.“

„Kad ir kaip paradoksai skamba, bet turbūt visi Lietuvos bandymai laikytis realybės politikos baigdavosi istorine nesėkmė, o būtent idealistiniai sajūdžiai anksčiau ar vėliau atvesdavo į laisvę ir gerovę. Šios istorinės pamokos išvada paprasta: stipri Lietuva bus tol, kol tvirtai laikysis tikrųjų vertibių, o kompromisių sieks tik dėl interesų. Taip buvo visais laikais, taip bus ir ateityje.“

Neabejoju, kad šia nuostata vadovausis ir Prezidentė Dalia Grybauskaitė. Tikiu, kad tauta visada parems naują Lietuvos vadovę tikrai nelengvame darbe, ir nuoširdžiai kviečiu viesus bendrapiliečius: nebūkime abejingi savo likimui, savo tautos ir valstybės likimui“ (V. Adamkus Prezidentės D. Grybauskaitės inauguracijos metu 2009 m. liepos 12 d.).

Atsakomybės jausmas – sékmės garantas

„Atskirai norėčiau kreiptis į atkurtos Lietuvos valstybės pirmajį vadovą Vytautą Landsbergį, ekscelenciją Prezidentą Algirdą Brazauską, ekselenciją Prezidentą Valdą Adamką – ačiū jums už jūsų nuveiktus darbus šalies labui.“

Lietuvos piliečių valia, šios dienos priesaika man – milžiniška atsakomybė savo Tautai ir Tėvynėi. Prisiekiau būti lygiai teisinga visiems. Suprantu tai ir kaip teisingus santykius tarp valdžių – Prezidento, Seimo, Vyriausybės“ (Prezidentė D. Grybauskaitė, po inaugуracijos Seime, 2009 m. liepos 12 d.).

Nuoširdi padėka Prezidentui Valdui Adamkui ir palinkėjimas vaisingos veiklos Prezidentei Daliai Grybauskaitėi – toks šio citatų rinkinėlio tikslas.

Edmundas SIMANAITIS

Dėl nukentėjusių pensijos

Vyriausybėje prakalbus apie pensijų mažinimą, Seimo nariai ēmėsi iniciatyvos, kad šis mažinimas nepaliesi nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos. Seimo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininkas Arimantas Dumčius liepos 14 d. inicijavo šios komisijos narių kreipimąsi į Ministrą Pirmininką.

Jame prašoma surasti būdą labiausiai socialiai nukentėjusiai ir jautriai grupėi piliečių – buvusiems politiniams kaliniams, tremtiniamams ir pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – nukentėjusių asmenų valstybinę pensiją (200 litų) arba mažinti mažiausiai, arba visai nemažinti.

„Ji ilgus metus buvo neindeksuojama, jos dydis pats mažiausias iš vienės valstybinių pensijų. Ji skiriama ir mokama vyriausio amžiaus Lietuvos piliečiams, praradusiems sveikatą ir

turtą dėl sovietinės okupacijos. Priename, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatoma ypač rūpintis šia labiausiai nukentėjusių mūsų visuomenės dalimi“, – rašoma kreipimėsi, kurį pasiraše visi šios Seimo komisijos nariai, išskyruis V. Andriukaitį ir D. Kuodytę.

Valstybei išgyvenant sunkų ekonomicinį periodą ir mėginant subalansuoti deficitinį biudžetą, pastaruoju metu pradėta kalbėti apie galimą pensijų mažinimą. Dabar svarstoma galimybę sumažinti socialines pensijas dirbantiems pensininkams, kurie turi kitų pajamų be socialinio draudimo. Tačiau vis garsiau kalbama ir apie galimybę mažinti valstybines pensijas. Vieną valstybinių pensijų rūšių ir nukentėjusių asmenų pensija. Jei būtų mažinamos valstybines pensijos, būtų laikomas ikeleto pagrindinių principų: mažinti jas visiems ir proporcingai.

„Nieko nėra vertesnio už ieškantį savojo pašaukimo žmogų ir kuriamu valstybę“

(atkelta iš 1 psl.)

Liepos 12 d. Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasakė dvi iškilmingas, tačiau daug ką bylojančias kalbas. Pirmojoje, pasakytoje Seime, ji ne tik pagerbė buvusius valstybės vadovus, pirmiausia Vytautą Landsbergį, bet ir pakartojo bei patvirtino savo pagrindines politines gaires, išsakytas dar rinkimų metu.

Vienas iš pirmųjų jos teiginių: „Prisiekiau būti lygiai teisinga visiems. Suprantu tai ir kaip teisingus santykius tarp valdžių – Prezidento, Seimo, Vyriausybės“, – parodo ne tik jos drąsus ir ryžtingą žingsnį, žengtą užimti politikos lyderio vaidmens, bet ir tam tikrą diplomatiją, kaip naujoko aukštotojoje politikoje, su labai didele rinkėjų pasitikėjimo kredito našta.

Tolesnėje savo kalboje ji neslepia, kokia ji žengia į valdžios olimpą – ne tik atsakinga, bet ir pasiryžusi veikti. „Būsiu aktyvi Prezidentė. Išnaudosiu visas Konstitucijos man suteikiamas galias. Piliečių interesus ryžtingai ginxiu ir Prezidento žodžio, ir moralinio autoriteto galia. Esu sujaudinta Lietuvos žmonių pasitikėjimo, į mane sudėtų lūkesčių. Bet noriu ir pati paraiginti, ypač tuos, kurie mano, jog nieko pakeisti neįmanoma: būkite aktyvūs savo valstybės piliečiai! Kritikuokite valdžią – ir mane, kaip jos dalį, jei to reikia! Bet nepamirškite: nuo valdžios kritikos iki valstybės griovimo galibūti tik vienas žingsnis. Tuščia kritika neišspręs nė vienos problemos. Todėl tarsiūsio su visomis politinėmis jėgomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, piliečių judėjimais. Sustiprinu si ir išplėsiu Prezidento visuomeninių patarėjų ratą bei svarbą“, – sakė D. Grybauskaitė.

Kita aštrių aktualijų išvardijo kaip teisingumo stygį Lietuvos teisės. „Keliaudama po Lietuvą įsitikinau, kaip yra žmonių nusiviltai teismais. Girdėjau sakant: „Yra teismai, bet trūksta teisingumo“. Mačiau pasipiktinimą dvi-

gubais standartais: vienas teisingumas paprastiems žmonėms, kitas – įtakinėms veikėjams. Skirdama ir teikdama teisėjus, išskirtinį dėmesį skirsi kandidatų padorūmui, moralei ir garbei. Žmogus gerbs teismą, kai teismas gerbs pats save“, – tvirtino ryžtingoji D. Grybauskaitė.

Kalbėdama apie ekonominę šalies situaciją, Prezidentė nevengė visų vengiamo žodžio „krizė“. Tačiau iš ją žiūrėjo iš ateities perspektyvos: „Gesindami gaisrą šiandien, galvokime apie rytojų. Sutelkime jėgas pokyčiams, kurie padės gyvenimo pamatus dešimtmečiams. Gyvenkime be oligarchizuotų monopolijų, neskaidrių sandérių. Išlaisvinkime šeimos ir smulkaus verslo potencialą. Pabaikiame amžinai nesibaigiančias, bet tokias būtinas, sveikatos, švietimo ir rūpybos reformas. Tegul žmogus ir jo teisės tam pa visos politikos esme ir kiekvieno politiko prievoles. Taip rasime atsakymą į klausimą, kodėl svetur dauguma išvažiuosiu randa pagarbesnius santykius tarp žmonių, daugiau saugumo ir laisvės, nei savo Tėvynėje“.

Pristatydama užsienio politikos gaires ji nuosekliai laikėsi savo rinkiminės pozicijos – veidu į Vakarų Europą: „Užsienio politikos prioritetas buvo ir išliks geri santykiai su kaimynais. Bet sureguliuokimė užsienio politikos švytuoklę – tegul tvirtas ir nuoseklus Lietuvos interesų gynimas išstums tik įsivaizduojamą šalies lydereystę euroatlantinėje erdvėje. Tūkstantmetę išmintį sutelkė autoritetui Vakarų Europoje įgyti, jausimės daug tvirtesni ir Rytuose, dar labiau gerbiami tą tautą, kurioms Lietuvos laisvė tapo pavyzdžiu“.

Visa jos kalba buvo persunkta pagarbos tiek žmogui, tiek valstybei. Jos kalbos vienas teiginių galėtų tapti ir jos, kaip naujosios Prezidentės, moto: „Nieko nėra vertesnio už ieškantį savojo pašaukimo žmogų ir kuriamu valstybę“. Ingrida VĖGELYTĖ

2009 m. gegužės 14 d. priimtas „Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo 5, 7, 7¹, 9 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas“

1 straipsnis. 5 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Tremtiniam prilyginantis asmenimis pripažįstami: 1) tremtinių šeimos nariai, kurie nebuvu įrašyti į tremiamų sąrašus, atvykę ir nuolat gyvenę savo šeimos nariams (tėvus, itėvius, globėjus, vaikus, įvaikius ar sutuoktinius), kuriems tuo metu buvo taikomos specialios įskaitos (komendantūros) salygos arba buvo apribota gyvenamosios vietos pasirinkimo teise (uzdrausta grįžti ir gyventi Lietuvoje);

2) asmenys, įrašyti į tremiamų sąrašus ir trémimo metu pabégę, pasislėpę arba kitaip išvengę trémimo, jeigu jie trémimo metu buvo nepilnamečiai arba pilnamečiai, tačiau toliau negalėjo legaliai gyventi savo ankstesnėje nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, taip pat įkalinti, ištremti ar įrašytu į tremiamų sąrašus asmenų nepilnamečiai vaikai. Įrašymo į tremiamų sąrašus sėlyga nebūtina nepilnamečiams vaikams, išvenguojant tremties, jei abu tėvai (itėviai) buvo įkalinti, ištremti arba vienas įkalintas, o kitas ištremtas ar įrašytas į tremiamų sąrašus arba turėtas vienintelis iš tėvų (itėvių) buvo įkalintas, ištremtas ar įrašytas į tremiamų sąrašus;

3) bent vieno iš tėvų (itėvių) įkalinimo metu buvę nepilnamečiai politinių kalinių vaikai (īvaikiai) ir politinių kalinių sutuoktiniai, jeigu šeima tuo metu negalėjo legaliai gyventi ankstesnėje nuolatinėje gyvenamojoje vietoje;

4) asmenys, okupacinių režimų struktūrų arba teismų sprendimais dėl politinių ar kilmės motyvų priversti išskeldinti iš nuolatinės gyvenamosios vietos (ištremti), arba prievara apgyvendinti nurodytoje vietoje (nutremti), pritakius specialios įskaitos (komendantūros) salygas arba apribojus gyvenamosios vietos pasirinkimo teisę, jeigu šiuo metu jie yra Lietuvos Respublikos piliečiai.“

2 straipsnis. 7 straipsnio 1 dalies pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kitais nuo okupacijų nukentėjusių asmenimis pripažįstami:

1) asmenys, nukentėję represinių ar baudžiamųjų akcijų metu, kurie dėl šių akcijų vykdytojų – okupacinių karinuomenės dalinių ar okupacino režimo represinių

struktūrų ginkluotų būrių veiksmų arba dėl slaptų pogrindžio ginkluotų ar neginkluotų struktūrų, veikusiuose prieš Lietuvos valstybingumą bei jos gyventojus ir kitų valstybių naudai, taip pat dėl karo veiksmų fronto metu ar dėl karo padarinių bei okupacinių valdžios ir represinių struktūrų vykdytų slaptų operacijų, baudžiamųjų akcijų ar partizaninio karo aplinkybių nulemtų veiksmų metu:

a) buvo suluošinti ar sužolototi;

b) prarado kilnojamajį ar nekilnojamajį turtą;

c) taip pat kurių tėvai (itėviai), sutuoktinis ar vaikai (īvaikiai) buvo nužudyti arba įkalinimo metu mirė;

2) pasipriešinimo dalyvių, žuvusių kovos lauke, suėmimo ar trémimo metu, nužudyti ar mirusiu tardymo ar įkalinimo bei okupacinių valdžios ir represinių struktūrų vykdytų slaptų operacijų, baudžiamųjų akcijų ar partizaninio karo veiksmų metu, nuteistų mirties bausme (bausmė įvykdyta), tėvai (itėviai), sutuoktiniai, vaikai (īvaikiai), žuvimo metu buvę nepilnamečiai broliai ir seserys;

3) asmenys, kurių kilnojamas ar nekilnojamas turtas politiniai ar kilmės motyvais okupacinių režimo administracinių ir kitų struktūrų ar teismų atskirais ir specialiaisiais sprendimais buvo nacionalizuotas, konfiskuotas ar kitaip atimtas arba sunaikintas;

4) asmenys, kurie dėl diskriminacijos politiniai ar kilmės motyvais arba dėl to, kad neteko namų ar būsto, negalėjo legaliai gyventi ir gauti darbo savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje arba Lietuvoje;

5) asmenys, kurie dėl diskriminacijos politiniai ar kilmės motyvais negalėjo mokytis ar buvo pašalinti iš mokymo įstaigų ir negalėjo išgyti mokslo cenzo vidurinėse ir aukštosiose mokyklose arba negalėjo gauti mokslo laipsnių, arba dėl šių motyvų negalėjo dirbti pagal turimą specialybę ar buvo atleisti iš pareigų;

6) asmenys, kurie prarado sveikatą ar tapo invalidais okupacijų laikotarpiu:

a) priverstinės karinės tarnybos ar karinių mokymų metu;

b) prievara paimti į karines formuotes;

c) prievertiniu būdu dalyvavę likviduojant katastrofą ar stichinių nelaimių padarinius;

d) dirbę priverstiniuose

darbuose Lietuvoje arba už jos ribų;

e) vėliau pripažinti invalidais dėl ligų, susijusiu su šio punkto a–d papunkčiuose nurodytais atvejais;

7) asmenys, kurie dėl represijų ir persekcionimų grėsmės politiniai ar kilmės motyvais arba dėl vykdomų represinių ar baudžiamųjų akcijų buvo priversti pasitraukti iš savo nuolatinės gyvenamosios vietos arba iš Lietuvos, o vėliau dėl draudimo ar represijų bei persekcionimų grėsmės nebegalėjo grįžti;

8) taip pat šie asmenys:

a) dėl represijų ir persekcionimų politiniai ar kilmės motyvais grėsmės priversti pakeisti pavardę ir gyventi svetima pavarde ar naudotis svetimais bei suklastotais dokumentais;

b) okupacinių režimų struktūrų sprendimais dėl režimo zonų ar kitų motyvų iškeiteli iš savo nuolatinės gyvenamosios vietos į kitas vietas šalies viduje ar už jos ribų;

c) pilnamečiai ištremtų šeimų nariai, įrašyti į tremiamų sąrašus, tačiau išvengę ištremimo, jeigu jie vėliau nebuvo persekiojami ir galėjo gyventi savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje;

d) partizanų, jų ryšininkų ir rėmėjų bei politinių kalinių šeimų nariai;

e) dėl prievertavimo dirbtinių okupacinių režimų struktūrų informatoriais arba dėl prievertavimo stoti į komjaučinį ar komunistų partiją turėjė pasitraukti iš darbo ar mokymo įstaigų arba persikelė į kitą gyvenamąją vietą;

f) šio punkto b ir c papunkčiuose išvardytų asmenų šeimų represavimo metu buvę nepilnamečiai nariai;

g) paimti priverstiniams darbams, taip pat kartu su jais buvę nepilnamečiai – vaikai (īvaikiai), broliai ir seserys ar išlaikyti;

h) nukentėję ar persekiojti už okupacinių režimų persekiojamų nepilnamečių asmenų gelbėjimą ir globą;

i) kurie būtinosis karinės tarnybos ar karinių mokymų sovietinėje armijoje metu atliko tarnybą Afganistane;

j) kurie dalyvavo likviduojant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius ir statant Slavutičiaus miestą Ukrainoje.“

3 straipsnis. 71 straipsnio 1 dalies pakeitimas ir papildymas

Pakeisti ir papildyti 71 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Buvusiais beglobiais

vaikais pripažįstami:

1) pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių, žuvusių kovos lauke ar suėmimo metu, nužudyti ar mirusiu tardymo ar kalinimo metu, nuteistų mirties bausme, jei bausmė įvykdyta, ne pilnamečiai vaikai (īvaikiai), likę be tėvų globos;

2) pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių likę be tėvų (itėvių) globos nepilnamečiai vaikai (īvaikiai), jeigu jų abu tėvai (itėviai) arba turėtas vienintelis iš tėvų (itėvių) tuo metu prisklausė ginkluoto pasipriešinimo struktūroms ir gyveno nelegaliai, taip pat jeigu vienas iš tėvų (itėvių) buvo miręs, žuvęs, dingęs be žinios, kalėjo ar buvo ištremtas, o kitas priklausė ginkluoto pasipriešinimo struktūroms ir gyveno nelegaliai;

3) politinių kalinių vaikai (īvaikiai), jeigu jie abiejų tėvų (itėvių) arba turėto vienintelio iš tėvų (itėvių) kalinimo metu (taip pat jeigu vienas iš tėvų (itėvių) buvo miręs, dingęs be žinios ar ištremtas, o kitas kalėjo) buvo nepilnamečiai;

4) nepilnamečiai vaikai, kurie Antrojo pasaulinio karo metu ar vėliau be tėvų pasitraukė iš Vokietijos Rytpėrušių krašto karo veiksmų zonos į Lietuvos teritoriją ir šiuo metu yra Lietuvos Respublikos piliečiai;

5) nepilnamečiai vaikai, kurių abu tėvai (itėviai) buvo nužudyti represinių, baudžiamųjų akcijų ar okupacinių valdžios ir represinių struktūrų vykdytų slaptų operacijų ar partizaninio karo aplinkybių nulemtų veiksmų metu arba įkalinimo metu mirė;

6) paimti priverstiniams darbams asmenų tėvų globos likę vaikai (īvaikiai), jeigu jie abiejų tėvų buvimo priverstiniuose darbuose metu (taip pat jeigu vienas iš tėvų buvo miręs, dingęs be žinios arkailejo) buvo nepilnamečiai.“

4 straipsnis. 9 straipsnio 2 dalies pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinį statusą pripažįsta, pažymėjimus išduoda ir jų apskaitą Vyriausybės nustatyta tvarka tvarko Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Sprendimas dėl statuso pripažinimo ar nepripažinimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prasmės ir dokumentų padavimo. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

Sprendimas dėl nukenėjusio asmens statuso pripažinimo ar nepripažinimo asmuo gali apskirsti administraciiniams teismui per 30 dienų nuo pranešimo gavimo.“

Sveikiname

Lietuvos Respublikos Prezidentas V. Adamkus Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos proga Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi apdovanojau 20 metų ekspedicijas į Sibirą organizuojančios bendrijos „Lemtis“ narius: pirmininką – fotografią Antaną SADECKĄ ir keliautoją, fotografią, tremties paveldo tyrinėtoją ir ekspediciją į tremties vietas organizatorię bei vadovą Gintautą ALEKNA. Sveikiname ir linkime neblėstančios stipybės, kantrybės ir ryžto lapas po lapo verčiant skaudžiausius lietuvių tautosistorijos puslapius.

* * *

Sveikiname Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos narius: habilituotą mokslo daktarę, profesorę, Seimo Sveikatos reikalų komiteto narę Vidą Mariją ČIGRIEJIENĘ ir habilituotą mokslo daktarą, profesorių, Seimo Sveikatos reikalų komiteto narę Arimantą DUMČIŪ, gausius Nusipelniusio Lietuvos gydytojo garbės vardą ir linkime dalyti savo patirtį ir dirbtį dėl sveikos, moralios ir tvirtos mūsų valstybės.

* * *

Seimo narį, istoriką dr. Arvydą ANUŠAUSKĄ sveikiname tapus Tėvynės sąjungos–Lietuvos krikščionių demokratų Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos tarnybos pirmininku ir linkime tvirtos valios sprendžiant ir iigyvendinant nuo okupacijų nukentėjusių lūkesčius.

LPKTS valdyba,
„Tremtinio“ redakcija

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“

Prenumeratos indeksas – 0117.

Prenumerata kainuoja:

1 mėn. – 6,40 Lt,

3 mėn. – 19,20 Lt.

Vienas savaitraščio numeris kainuoja 1,60 Lt.

„Tremtinys“ išeina keturis kartus per mėnesį. Prenumerata priimama „Lietuvos pašte“ iki kiekvieno mėnesio 22 dienos.

Nelikite be savo laikraščio!

Rugpjūčio 1-ąją – „Su Lietuva širdy“

Vasara įpusėjo, rugpjūčio 1-oji jau čia pat. Vos už poros savaičių vėl susitiksime Ariogaloje, nuostabiame Dubysos slėnyje. Labai rūpi, kokia šventė bus škark. Tad kalbiname šiemetinio saskrydžio „Su Lietuva širdy“ scenarijaus autorui ir režisieriu – Kauno miesto savivaldybės Kultūros skyriaus vyriausiajį specialistą Vilių KAMINSKĄ:

– Esate seniai matomas buvusių tremtinių ir politinių kalinių, Laisvės kovotojų renginiuose, dažnai vedate juos. Kas tai – pareiga, patriotikumas? Kas jus sieja su šiais žmonėmis?

– Tai paveldėjimas. Mano técio šeima buvo ištremta, jis pats iki Stalino mirties slapstėsi, mamos brolis, su kuriuo iki šiol gyvename kartu, – politinis kalinas. „Gulago archipelago“ klausiau, o „Katalikų Bažnyčios Kroniką“ skaičiau dar vaikystėje. Be to, Kaunas yra Kaunas, per kalantines irgi spėjau gauti į kailį, bet paleido, nes buvau keturiolikmetis. Taip išėjo, kad žmona daug metų dirbo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajungoje ir teko vieną kitą kartą pagelbėti. Tai straipsneli padėti parašyti, tai renginių pravesti.

– Būtent jums pavesata imtis šiometinio saskrydžio „Su Lietuva širdy“ scenarijaus autorius ir režisierius pareigū. Ką jums reiškia šios pareigos?

– Smagu. Ariogaloje keletą kartų buvau svečias, pernai pakvietė pravesti saskrydį, šiemet P. Venslovas turėjo vasarai planą, tai gavau pasiūlymą padėti surengti šventę.

– Zinome, kad daugelį šventės klausimų sprendžia saskrydžio organizacinis komitetas. Kaip sekasi bendradarbiauti, ar juntama bendra patriotinė dvasia – juk šis saskrydis turbtūt pats patriotiškiausias, visas karatas – nuo seniausio iki jauniausio – apjungiantis renginys?

– Saskrydis turi gražias tradicijas, jau nusistovėjusių eigą – visi renkasi Ariogaloje prie bažnyčios, kolona eina į slėnį, ten laikomos šv. Mišios, vyksta oficialioji dalis, po to smagioji dalis – koncertas, vaisės, bendravimas su likimo broliais ir sesėmis. Organizacinis komitetas atlieka didžiąją organizacinių ir techninių darbo dalį – paskirsto darbus, randa įmonę, kuri tvarko dokumentus, plakatus, kvietimus, stato sceną ir garsina renginį. Raseinių rajono ir Ariogalo valdžia padeda sutvarkyti slėnį, žodžiu, belieka parengti scenarijų ir rasti įdomius atlikėjus, kad šventė būtų įspūdinga, nors lėšų jai skirta lygiai du kartus mažiau nei pernai.

– Ar „Tremtinio“ skaitytojams jau galite išduoti, ką naujo ar įdomaus, intriguojančio jie pamatys atvykę į Ariogaloje vyksiančią šventę? O gal apsiribosite tradiciniai, jau daug metų susirinkusiejiems rodomais dalykais?

– Norėčiau, kad skirtingai nei pernai, tai būtų linksma ir nuotaikinė šventė. Mažiau šnekų, daugiau dainų ir valsų. Pašnekėsime suvažiavimuo se. Tikiuosi, kad nebus pavėluota įgyvendinti tai, apie ką kalbėjome pasitarime birželio pradžioje. Tikiuosi Dubysos slėnyje pamatyti partizanų

Saskrydžio „Su Lietuva širdy“ scenarijaus autorius ir režisierius Vilius Kaminskas

bunkerį ir jaunus žmones partizanų uniformomis, LGGRTC rodomas filmus ir knygų parodą atskiroje palapinėje, scenoje kartu su jungtiniu chorū išgirsime jauno talentingo operos dainininko Liudo Mikalausko atliekamas dainas, dideli įspūdingų koncertų rengia Edmundas Kučinskas. Jo repertuaras labai platus – nuo kariinių patriotinių dainų iki populiarų šlagerių. Šv. Mišiose melsimės, po jų šoksimės ir dainuosime. Kaip kažkada sakė mano krikšto tétes – kai nuvežé į Altajų, buvo blogai, tai verkėme ir meldémės, bet paskui atsigavome ir émēme ne tik dainuoti, bet ir valsus, polkas ir net krakoviaką šokti.

– Anksčiau vykusių saskrydžių turbūt didžiausia problema būdavo gržimas prie Ariogaloje paliktų automobilių, tai yra užlipimas į kalną. Kaip šiemet tai bus išspręsta?

– Bus keturi autobusukai, kurie nuolat važinės aukštyn–žemyn. Jei teks keletą minučių palaukti – prašome Jūsų būti kantriems ir labai neipykti.

– Saskrydis įvyks bet kokiu oru. Vis tik ką patartumėte susiruošu siems į renginį?

– Svarbiausia – neperkaisti Saulėje. Šiemet kaladžių atsisėsti turėtų užtekti, bet skėčių nuo Saulės reikia daug ir didelių, nepakenktų atsivežti nedideles palapines, stogines – jos gelbsti ir nuo Saulės, ir nuo lietaus, kurio visiškai nelaukiame.

– Dėkoju už pokalbių ir tikiuosi gražios, įsimintinos šventės.

Kalbėjosi Jolita NAVICKIENĖ

Miei buvusių politinių kalinių, tremtinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydžio „Su Lietuva širdy“ dalyviai!

Arteja rugpjūtis! Visai netrukus – rugpjūčio 1-ąją – jau 19 kartą susirinksime Ariogaloje, puikiame Dubysos slėnyje, pabūti kartu, nes mes negalime ir nenorime pamiršti savo žygį, savo dainų ir paaukotų dėl Tėvynės laisvės gražiausią jaunystės dieną. Ir vėl skambės mūsų giesmės ir dainos, maldos ir poezijos posmai.

I ką tik skambėjusių Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimo dainų šventę „Amžių sutartinę“ įsiliejo ir mūsų, buvusių tremtinių ir politinių kalinių net 16 chorų, balsai. O saskrydyje „Su Lietuva širdy“, anot Maironio, už Raseinių ant Dubysos, giedosime, dainuosime ir širdis graudinsime visi 32 Lietuvos buvusių tremtinių ir politinių kalinių chorai – per tūkstantis giesmininkų. Ir nuaidės, nuvilyns Dubysos slėniais po visą brangią Lietuvą dainos, gimusios partizanų gretose ar toli nuo tévynės – gulaguse, tremtyje: „Aš išeisiu išeisiu, Tėvynė, tamšią naktį užkurti laužą. Jei reikės, o mielioji gimtine, tave ženklinsiu savo krauju“ (Lietuvos partizanų daina); „Tėvų namų be galio aš ilgėjaus ir sapnavau gimtinę nuolatos, Jaunystė mano blaškė vėjai, po gūdžią taigą tolimuos kraštuos“ (Antanas Paulavičius); Oi neverk, motušéle, kad jaujas sunus eis ginti brangiosios tévynės, Kad paviršės kaip ažuolas girių puikus, lauks teismo dienos paskutinės“ (Maironis); „Lietuva, brangi šalele, visados aš tavo, vis tik prie tavęs širdelė, tu – tévynė mano“ (Vydūnas).

Kai šias ir kitas dainas iš širdies traukia tūkstantinė minia, kai visų balsai dainoje susilieja į vieną – esitar si pakylėtas nuo žemės ir jauti, kaip plaka visų širdys bendro buvimo džiaugsmu, kurio žodžiais neišsakyti ir neaprašyti, tai reikia pajausti.

Sie mūsų saskrydžiai – šilti susiti-

Choro „Ilgesys“ vadovė Bronė Paulavičienė ir operos solistas Gintaras Liaugminas Ariogaloje 2006 m.

kimai žmonių, tapusių tremties ir lajerių sesėmis ir broliais, – primena Lietuvos žmonėms, ypač jaunimui, tragiskus tėvų, senelių likimus ir netektis. Kartujie paliudija ir mūsų džiaugsmą atkovota laisve ir atgimusia tévynė, taip pat rūpestį šia diena iš tautos ateitimi. Šis saskrydis bus vienas iš nuostabiausių renginių Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio renginių kontekste. O kitais metais suvažiuosime jau į jubiliejinį – 20-ąjį saskrydį „Su Lietuva širdy“.

Tad leiskite dar kartą jus visus nuoširdžiai pakviesi į mums visiems mielą ir brangią šventę.

Bronė PAULAVIČIENĖ,
Kauno buvusių tremtinių ir politinių kalinių choro
„Ilgesys“ vadovė

Jungtinio buvusių tremtinių ir politinių kalinių choro dainos saskrydyje „Su Lietuva širdy“:

Lietuvos himnas (V. Kudirka),
„Lietuva brangi“ (Maironis, J. Naujalis),
„Kur tu eisi?“ (Lietuvos partizanų daina, išplėtota Jono Pavilionio),
„Kritusiems Lietuvos partizanams“ (ž. ir muz. A. Paulavičiaus),
„Už Raseinių ant Dubysos“ (Maironis, J. Naujalis),
„Lietuva, brangi šalele“ (ž. ir muz. Vyduno),
„Aš verkiau parimus“ (Partizanų daina),
„Aš pasėjau ažuolą“ (L. Abario improvizacija liet. liaudies dainos tema),
„Oi neverk, motušéle“ (Maironio eilės, liaudies daina, solistas Liudas Mi kalauskas, pritariant chorui),
„Dievo dovana“ (ž. B. Barzdžionio, muz. A. Paulavičiaus, solistas L. Mi kalauskas),

„Žemė Lietuvos“ (K. Vasiliausko).

Šv. Mišiose giedos Vilniaus choras „Laisvė“, pritariant jungtiniam chorui. Choro vadovas Bronislavas Jankauskas.

Choro vadovų dėmesiui! Atvykę į saskrydį chorai privalo registruotis pas LPKTS atsakingą sekretorę O. Tamošaitienę.

LPKTS filialų vadovų dėmesiui!

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajunga kreipesi į visų Lietuvos miestų ir rajonų savivaldybių merus ir administracijos direktorius primindama, kad rugpjūčio 1 d. Ariogaloje įvyks tradicinis buvusių tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydis „Su Lietuva širdy“ ir prašydamas paremti šių metų saskrydį: suteikti dalyviams nemokamą transportą atvykti į Ariogalą bei patikinti savo miesto ar rajono jaunimą dalyvauti saskrydyje.

Jurė Marcinkevičienė,
LPKTS valdybos pirmininkė

2009 m. liepos 17 d.

Jaunimo misija patraukė Kazachstano tremtinių takais

Nežiūrint į valstybę kuojančius finansinius sunkumus, Lietuvos jaunimas neatsisakė sumanymo keliauti į tolimuosius buvusios SSRS pakraščius – lietuvių tremties ir įkalinimo vietas – tvarkyti savo tautiečių kapu ir paminklų. Liepos 8 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties į Kazachstaną (aplankant Almatą, Balchašą, Karagandą, Džezkazganą ir Astaną) išvyko „Misijos Sibiras“ ekspedicija: 10 dalyvių bei Lietuvos televizijos atstovai, ketinantys apie šią kelionę kurti filmą.

suteikė prasminį užtaisą, bet ir tam tikrū žinių, kaip betarpiskai tremtyje gyvenę žmonės. Jaunimą taip pat pasveikino Pasaulio lietuvių organizacijos vadovas, juos ir jų kelionę palaimino kunigas.

Pirmadienį misijos organizatoriai savo tinklapje skelbė, kad praėjusio šeštadienio rytą Lietuvos ambasadoje Almatoje susitiko su šio miesto lietuvių bendruomenės nariais. Šiuo metu Almatos Lietuvų bendruojoje yra apie 50 šeimų su vaikais, marčiomis, žentais, vaikaičiais. Susirinkę

kalinius prižiūrėtojai išvarė į stepę ir čia suklupdė karštyje be maisto ir jokios medicinės pagalbos sužeistuosius išlaikė tris parus. Po sukilių režimas lageryje sušvelnėjo. Daugelio jo kalinių likimas nežinomas – jie žuvo bevardžiai. Dalis kalinių buvo išskirstyti po kitus lagerius. 1956 metų gegužės mėnesį į Balchašo lagerį atvykusi komisija iš Maskvos peržiūrėjo visų kalinių bylas”, – taip apie šį politinių kalinių streiką rašoma „Misija Sibiras“ interneto svetainėje.

Ši kartą suorganizuoti misiją į lietuvių tremties vietas buvo ypač sunku. Tai pavyko Seimo Pasipriešinimo okupacijams režimams dalyvių teisių ir reikalų komisijos, vadovaujamos A. Dumčiaus pastangomis, ir tik po jos kreipimosi į Ministralę Pirmmininką ir vėliau dėl A. Kubiliaus asmeniško paraginimo visoms ministerijoms surasti lėšų šio projekto vykdymui. Tačiau jaunimas ir pats nesėdėjo sudėjės rankų. Birželio 14 d. Kauno rajono Garliavos bažnyčioje vyko paramos koncertas projektui „Misija Sibiras'09“. Koncerto metu šiam projektui buvo surinkta beveik 4000 Lt. Šie pinigai bus skirti žygeiviams maitinimui. Ši paramos koncertą organizavo LR Seimo narys Donatas Jankauskas, pats gimes tremtyje, Buriatijoje. „Kiekvienas galime nors kuklia auka prisidėti prie kilnios misijos“, – taip prieš koncertą sakė paramos akcijos iniciatorius D. Jankauskas.

Paramos koncerte dalyvavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto doc. Sabina Martinaitė ir jos studentai, tarptautinių konkursų laureatai: Egidijus Bavikinas (tenoras), Liudas Mikalauskas (bosas), Andrius Apšega (baritonas), Erika Grigaitytė (sopranas) ir Povilas Padleckis (tenoras). Koncerte skambėjo gražiausi sakralinės muzikos ir lietuvių kompozitorų kūriniai. Grojo Kauno rajono Garliavos meno mokyklos moksleiviai.

Projektą „Misija Sibiras'09“ rengia ir ketvirti metai vykdo Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LJOT). Šiemet planuojama surengti dvi ekspedicijas: Buriatijoje ir Kazachstane.

Norintieji paremti šią prasmingą jaunimo iniciatyvą gali siūsti savo aukas organizatorių adresu: Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (projekto „Misija Sibiras'09“ rengėjai), Į. k. 191363642, saskaita: LT847044060000301517.

Ingrida VĖGELYTĖ

I Kazachstaną išlydėta ketvirtus metus rengiamos „Misijos Sibiras“ ekspedicija

Jau tapo tradicija, kad ekspedicijoje dalyvauja kokia nors televizijos ar estrados žvaigždė. Ši kartą tokis vaidmuo teko gerai žinomam jaunimo dainų atlikėjui Liaudanskui-Svarui. Iki šiol visas ekspedicijas po Sibirą lydėdavo G. Alekna, tačiau ši kartą grupės vadovu tapo architektas A. Višniūnas, pats betarpiskai susietas su lankomomis vietomis savo asmenine tremtinio patirtimi. Išvykstant iš Vilniaus suorganizuotoje spaudos konferencijoje jis pasakojo, kad ketina dalyvius lydėti į lietuvių tremties ir kalinimo vietas Kazachijoje, paminėti gulagų sukilimo metines, aplankyti masinių tremtinių palaiķių užkasimų vietas bei aplankytai ir patvarkyti ten esančius paminklus.

Išlydėti jaunimo į šią kilnį misiją susirinko gausus būrys politikų ir visuomenės veikėjų. Kaip visada žygeiviams pasiryžimą žodžiu tvirtino misijos globėjai prof. V. Landsbergis ir Prezidentas A. Brazauskas. Tiesa, ši kartą profesorių dėl darbo Europos Parlamente atvykti negalėjo. Tačiau iš Seimo atvažiavęs gausus būrys Seimo narių, vadovaujamų Pasipriešinimo okupacijoms dalyvių teisių ir reikalų komisijos pirmmininko prof. Arimanto Dumčiaus, jaunimui ne tik

peršventes lietuvių bendrijos nariai, mokantys kalbėti lietuviškai, prisimena tautines tradicijas, dainuoja lietuviškas dainas.

Iš čia „Misija Sibiras 2009“ dalyviai pajudėjo Balchašo ezero, esančio Kazachstano pietryčiuose, link Balchašo ežeras priklauso Karagandos srūčiai, kurios teritorijoje buvo nemažai lagerių. Garsiausias iš jų – Džezkazgano-Kengyro lageris žinomas dėl tame vykusio politinių kalinių streiko. „Streikui vadovavo buvęs kariškis Ivanas Kuznecovas ir du lietuvių – Juozas Kondrotas ir Kostas Masiulionis. Komite buvo penkiolika kalinių. Buvo reikalaujama pagerinti kalinių buitį, nuimti nuo langų grotas, nerakinti barakų ir iškvieсти iš Maskvos vyriausybinių komisiją. Streikas tėsėsi 40 dienų. Birželio 25 d. rytą čekistai paleido tankus per gyvus žmones, kareivai automatu serijomis šaudė beginklius kalinius, nepatekusius po tankais, iš virš lajerio skraidžiusių lėktuvu buvo šaudoma į žmones. Tokį kruviną pragarą kažin ar buvo kada regėjusi žmonija.

Šimtų žuvusių krauso klanai virto upeliais, tankų sutraškyti lavonai, atskirose kūnų dalys – tai buvo tikra apokalipsė, kurią žmogui sunku išsivaizduoti. Likusius gyvus

paramos koncerte dalyvavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kauno fakulteto doc. Sabina Martinaitė ir jos studentai, tarptautinių konkursų laureatai: Egidijus Bavikinas (tenoras), Liudas Mikalauskas (bosas), Andrius Apšega (baritonas), Erika Grigaitytė (sopranas) ir Povilas Padleckis (tenoras). Koncerte skambėjo gražiausi sakralinės muzikos ir lietuvių kompozitorų kūriniai. Grojo Kauno rajono Garliavos meno mokyklos moksleiviai.

Projektą „Misija Sibiras'09“ rengia ir ketvirti metai vykdo Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LJOT). Šiemet planuojama surengti dvi ekspedicijas: Buriatijoje ir Kazachstane.

Norintieji paremti šią prasmingą jaunimo iniciatyvą gali siūsti savo aukas organizatorių adresu: Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (projekto „Misija Sibiras'09“ rengėjai), Į. k. 191363642, saskaita: LT847044060000301517.

Ingrida VĒGELYTĖ

Naujos knygos

Tūkstantmečio knyga atvertus

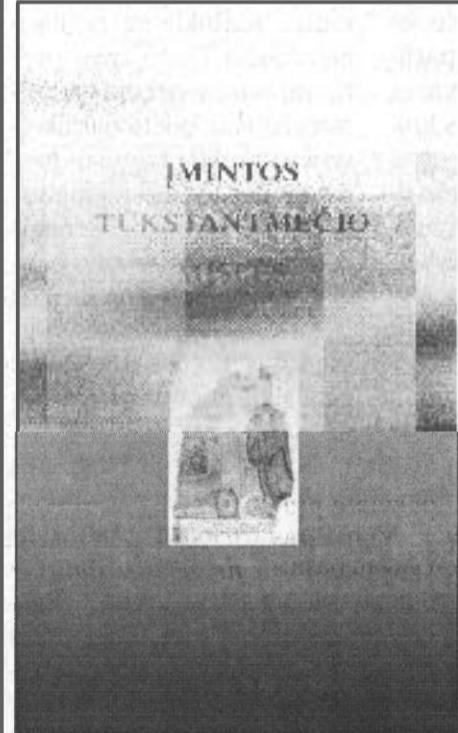
Jei norite sekti Lietuvos istorijos tyrinėjimus, gilintis į senovės istorijos vingius, posūkius ir betarpiskai prisiliestis prie tūkstančio metų senumo šaltinių – privačiame turėti šią knygą. Pavartę, paskaitę atsidursite epochoje, kada pirmą kartą buvo paminėtas mūsų Tėvynės Lietuvos vardas. Knyga parašyta gyvai, įdomiai, mokslininko hipotezės keliamos aiškiai, suprantamai ir uždegamai. Skaitytojas pasijunta įvykių sūkuryje – tarsi jų dalyvis ar metraštinkas.

Kalbininko baltisto dr. Leto Palmaičio knygoje „Iminotos tūkstantmečio mīslės“ kalbama apie šv. Brunono Bonifaco misiją Lietuvoje 1009 m. Šv. Brunono vardas istoriniuose šaltiniuose sieamas su pirmuoju Lietuvos vardo paminėjimu rašytienuose. Autorius savo knygoje kelia visiškai naują misionieriaus kelionės kryptį Lietuvoje, jo mirties aplinkybes ir vietą bei identifikavo žudikus. Jis įrodo, kad šv. Brunoną nužudė ne lietuvių. Dr. Leto Palmaičio įsitikinimu, šv. Brunoną netoli Jurbarko, Alsos ir Mituvos santakoje, nužudė vikingai.

Knyga gausiai iliustruota spalvotomis Pažaislio vienuolyno koridorius puošiančiu M. A. Paloni fresku, vaizduojančiu šv. Brunono gyvenimo ir kančios kelią, fotografijomis.

Knyga galima įsigyti visuose šalies knygynuose. Kauno Centriniam knygynė liepos–rugpjūčio mėnesiais knyga pilausia. Ieškokite užrašo: Tūkstantmečio knyga.

„Tremtinio“ inf.

Aplankėme Žemaitijos kampelį

Ankstų liepos 8-osios rytagė grupė LPKTS Pakruojo filialo narių – buvusių politinių kalinių ir tremtinių išsirengė į kelionę po Žemaitiją. Kartu vyko ir LPKTS Pakruojo filialo pirmmininkas Vidmantas Palujanskas.

Pirmasis sustojimas – Kražiuose. Aplankėme bažnyčią, pastatytą 17 a. tarp Kražantės upelio ir Kražių–Nemakščių vieškelio, bei vienuolyną. Jame buvo apgyvendintos iš Vilniaus atkeltose vienuolės benediktinės. Istoriniai šaltiniai primena, jog Rusijos carui Aleksandriui III paskelbus katalikų vienuolynų ir bažnyčių naikinimą, šią bažnyčią atsiusti kazokų būriai norėjo uždaryti, bet žmonės apgynė.

Apie Kražių skerdynes ir žmonių pasiaukojimą parašyta nemažai literatūros kūrinių.

Užventis garsus, nes čia gyveno ir kūrė žymios asmenys – Julija Žemaitė, Povi-

las Višinskis, Šatrijos Ragana, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Jonas Smilgevičius. Šiose vietovėse nuo Medvėgalio kalno atsiveria nuostabūs apylinkių vaizdai. Varniuose, Žemaičių vyskupystės muziejuje, susipažinome su vyskupo Motiejaus Valančiaus veikla. Čia 1850–1864 metais jis gyveno ir kūrė. Vyskupo asmeniniai daiktai, jo parašyto knygos, rankraščiai nukėlė į tolimaliai praeiti ir kiekvienas pajutome to laiko dvasią.

Rainių miškelyje prie paminklo 76 nužudytiems politiniams kaliniams padėjome gėlių, uždegėme žvakučių, pasimeldėme už Lietuvos kankinius. Paskutinė išvykos vieta – Telšiai. Aplankė žymiausias miesto vietas, grįžome į Pakruojį.

Visų kelionės dalyvių vardu dekoju organizatoriams ir vadovei Reginai.

Tomas DOBILAS

Kęstutio tévonijos partizanams atminti

(atkelta iš 1 psl.)

Šiemas aštuoniems Trilaikio kaime žuvusiems partizanams ir buvo pašventintas Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) pastatytas paminklas. Marijampoliečiai Algimantas Kralikas, Romas Rusteika ir kiti jį atvežė dar pavasarį, bet dėl vykdomos melioracijos pastatė tik rudenį. Paminklas stovi Broko sodyboje, gražioje vietoje, prie keliuko. Čia pat – nedideliai miškeliai ir upeliukas. Visai netoli – molinis tvaras, kuriame slapstėsi partizanai. Dar išlikusios žymės, menančios dramatiškas kruvino mūšio valandas.

I paminklo šventinimo iškilmes atvyko labai daug žmonių iš Marijampolės, Kybartų, Šakių ir kitų miestų, Vilkaviškio rajono miestelių ir kaimų. Susirinko giminės ir artimieji, buvę tremtiniai ir politiniai kaliniai, šauliai. Paminklą pašventino partizanų kapelionas Alfonsas Svarinskas.

Šv. Mišios buvo aukoja- mos didingoje Pajevonio Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. Monsinjoras A. Svarinskas savo pamoksle ragino atsigréžti į Dievą, tikėjimą ir dorą, tarnystę tévynei, pasi- aukojimą, tautos dvasinių atgi- mimą. Kvietė kurti Lietuvą ne padūsavimais apie križę, o ryžtu ir auka.

Širdis džiaugėsi – į renginį susirinko daug jaunu žmonių: iš Alksninių kaimo tau- tinių drabužiais pasipuošusios merginos ir jų vadovė Adelė Eidukevičienė, unifor- muoti jaunieji tautininkai iš Kybartų bei jaunimas iš aplin- kinių vietovių. Renginyje, garbės sargyboje ir prie vėlia- vų stovėjo Vilkaviškio P. Ka- ružos šaulių kuopos šauliai, vadovaujami Romualdo Ra- manausko.

Iškilmėse kalbėjusieji pa- brėžė jaunu kovotojų pasiry- žimą nenusilenkti neteisys- bei, pasišventimą ir auką té- vynei. Pajevonietė buvusi ryšininkė Teresė Šulinskaitė-Gegutė prisiminė, kokio- mis sudétingomis sąlygomis jauni vyrai rinkosi mirtį var- dan laisvos Lietuvos. Juozas Žaliaabarštis, gerai pažinojęs žuvusius kovotojus, kvietė nepamiršti partizanų aukos. Prisiminimais apie artimus žmones pasidalijo Jonas

Gurskis, Marija Eidukaitienė ir kiti. Iškilmėse kalbėjo ir šaulys Vytautas Strakalaitis. Dainavo buvusių tremtinių ansamblis „Atmintis“, vadova- vaujamas Danguolės Baraus- kienės. Savo kūrybos eiles, skirtas žuvusiems partizanams, skaitė Justinas Naujokaitis. Skambėjo jaunu žmo- nių daina, buvo skaitomos ei- lės apie meilę tévynei. Daina- vo šauliai, vadovaujami Algimanto Šerono.

Atkurtos Tauro apyg. par- tizanų vado pavaduotojas Vytautas Raibikis su rankose plazdančia Tauro apyg. par- tizanų vėliava dėkojo organizatoriams ir kvietė dar aktyviai išsitrukti į Lietuvos par- tizanų pagerbimo renginius.

Renginio pabaigoje nuai- dėjo trys DLK Vytenio ben- drosios paramos logistikos bataliono karių salvės. Su- giedotas Lietuvos himnas, žuvusieji pagerbtini, tylos mi- nute.

Kai iškilmėms baigiantis dėkojau visiems pagalbininkams, tarp kurių buvo ir ryši- ninkas V. Sedzeniauskas, pa- sirūpinęs monsinjoro A. Sva- rinsko atvykimu, ir ūkininkas A. Aželskis, ir Broko sody- boje gyvenantieji Jurgita ir Kęstutis Navikai, ir TS-LKD Vilkaviškio skyriaus pirmi- ninkas Rimvydas Žiemys ir daugelis kitų rėmėjų ir pagal- bininkų, pasigedau Pajevonio seniūno Gedimino Bisikisko. Jo rūpesčiu buvo nuties- tas tiltelis per griovį, skirian- ti paminklą nuo keliuko. Ne- buvo ir nė vieno atstovo iš sa- vivaldybės. Kaip „rūpi“ mūsų valdžios vyrams ši tragiska lie- tuviams tema, galima tik nu- sistebeti.

Tačiau reikia pasidžiaug- ti: yra žmonių, kurie negaili- jęgų, kad primintų visiems, kokia kaina iškovota Lietu- vos laisvę.

Renginio metu veikė ne- nulstancio Romo Rusteiki- kos kilnojamoji fotografijų paroda „Paminklai laisvės kovotojams“.

Paminklo papédėje pražy- dusios gėlės, ažuolų ir tujuų vai- nikai bei uždegta žvakelių liepsnos priminė apie nemir- tingumą tų, kurių kraujas – auka laisvei. „Karžygiai žūva, bet žygiai nemiršta“ (V. Landsbergis).

Dalija Agota KARKIENĖ,
LPKTS Vilkaviškio filialo pirmininkė

Pastatykime paminklą Motinai

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga jau ne vienetus metus siekia jamžinti Laisvės Kovotojų Motinų atminimą. Prieš keletus metus kilo idėja pastatyti simbolinį Kovotojų, žu- vusių už Lietuvos Laisvę, Motinos paminklą, numatyta jam vieta – Kauno Ramybės parke. Sumanymas pradėtas igyvendinti.

Prie šio paminklo pastatymo galite prisidėti ir Jūs, Jūsų šeimų nariai, giminės, kaimynai, pervesdami į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos DnB NORD banko sąskaitą Nr. LT864010042501566754 norimą paaukotį sumą.

Dėkojame paaukojusiesiems:

Birutei Ambraškienei – 50 litų,

Stasiui Luobukui – 100 litų,

Vandai Zigmantavičienei – 100 litų,

Rūtai Katrinai Juškaitei – 500 litų,

Juozui Mociui – 700 litų,

Albinai Kairienei – 200 litų,

Birutei Čiučkienei

ir Alekandrai Aldutei Blekienei – 200 litų,

Valerijai Pilkauskienei – 100 litų,

Vilijai Petrikonienei – 100 litų,

Stanislavai ir Kazimierui Giedraičiams – 200 litų,

Antanui Daugėlai – 200 litų,

Broniui Girdvainiui – 200 litų,

Povilui Juodvalkiui – 100 litų,

Jurgui Strazdai – 100 litų,

Mykolui Juknevičiui – 300 litų,

Jeronimui Pranskūnui – 100 litų,

Pranui Samaičiui – 300 litų,

Leonui Galnaičiui – 200 litų,

Vladui Drupui – 100 litų,

Vytautui Pajuodžiui – 100 litų,

Teofiliui Pilkai – 100 litų,

Antanui Jakuliui – 100 litų,

Stasiui Bereišiui – 200 litų,

Broniui Adomavičiui – 200 litų,

Antanui Mikeliui – 200 litų,

Alfonsui Kuzmičiui – 100 litų.

LPKTS pirminkas Antanas Lukša

Rezistencijos ir tremties muziejus Kaune nuoširdžiai dėkoja už istorinių vertybų išsaugojimą ir dovanojimą muziejui:

Valerijai Balnienei, Zuzanai Bitinienei,

Veronikai Blikertienei,

Algirdui Bubniui,

Juozui Česonui,

Jurgui Endziulaičiui,

Baliui Juknevičiui,

Algirdui Kajokui,

Bronei Kancevičienei,

Anelei Kupstienei,

Vincentai Kuodienei,

Monikai Matekienei,

Juozui Petrikui,

Marijai Pudlauskienei,

Albinai Raškevičiūtei,

Elenai Rimšienei,

Birutei Slučkienei,

Vytautui Smitriui,

Romanui Steponavičiui,

Viktorui Šniuoliui,

Danui Šniutei,

Pranui Urbui,

Julijai Vailionytei,

Birutei Žemantauskienei

ir visiems padedantiems mūsų muziejui.

Muziejaus darbuotojai

Vytauto Didžiojo karo muziejus (K. Donelaičio g. 64, Kaunas, tel. (8 37) 32 09 39) kvie- čia aplankytį šias ekspozicijas: „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės 13–18 a. karybos is- torija“, „1812 m. karas, 1831 m., 1863–1864 m. nacionaliniai sukilimai Lietuvoje“, „Kul- tūra Lietuvoje 19 a. pab.–20 a. pr.“, „Lietuvių nacionaliniai daliniai svetimų valstybių ka- riuomenėse nuo 19 a. antrosios pusės iki 20 a. pr.“, „Pirmojo pasaulinio karo veiksmai Lie- tuvoje“, Lietuvos Respublikos kariuomenės istorija (1918–1940)“, Ginklų istorijos ekspo- ziciją, „Lituanicos“ memorialinę ekspoziciją, Žuvusiuų už Lietuvos laisvę kriptą.

Dėl komunizmo propagando prevencijos tikimasi Vokietijos pagalbos

Seimo nariams Petru

Luomanui ir Paului Saudar- gui susirūpinus dėl partizanų

šmeižimo interneto svetainėje

www.pokaris.info, prokura-

tūra tesugebėjo ižvelgti admi-

nistracijų teisės pažeidimą

dėl komunistinių simbolių

propagavimo šioje svetainėje

reklamuojamoje svetainėje

www.komunizmas.org. Ta-

čiai Vilniaus apskrities vy-

riaušiajam policijos komisa-

riatui net ir šis uždavinys pa-

sirodė per sunkus, mat svetai-

né transliuoja iš Vokietijos

asmens, kuris ją įregistra-

vo „Bolševiko“ pseudonimu.

Kadangi administracine

bylose Lietuva negali prašytis

užsienio šalių pagalbos, byla

buvo nutraukta. Dėl to Seimo

nariai P. Saudargas ir P. Lu-

omanas birželio 14 d. kreipėsi

į Vokietijos Federacinių Res-

publikos ambasadorių Lietu-

voje dėl pagalbos ginant vie- šaji interesą.

„Informacinės sklai-

dos srityje valstybės susidu-

ria su nauju iššūkiu, kai vie-

nos valstybės teritorijoje

esančiose tarnybinėse stoty-

se yra talpinami tinklapiai ki-

ta – užsienio kalba, o jų turinys

yra tiesiogiai nukreipia-

masis prieš kitos valstybės in-

teresus, – sakė P. Saudargas ir

pabrėžė, kad teisinis vakuu-

mas, neužtikrinantis šių klu-

simų sprendimo tarptautiniu

lygiu, kelia tiesioginę grėsmę

valstybės nacionaliniams sau-

gumui. – Todėl man, kaip Sei-

mo informacinės visuomenės

plėtros komiteto nariui, yra

ypač svarbu i

2009 m. liepos 17 d.

Tremtinys

Nr. 26 (856)

7

Skelbimai

Liepos 18 d. (šeštadienį) Šiauliųjė ūvyskys būvusių „Maža Lietuva Irkutsk“ dalyvių susitikimas. Prisiminsime žuvusį meno vadovą Vytautą ir kitus, išėjusius Amžinybėn. 11 val. šv. Mišios Šv. Jurgio bažnyčioje, vėliau aplankysime būvusių tremtinių, politinių kalinių memorialą kapinėse, pabendrausime prie pietų stalo. Išsamesnė informacija tel. (8 41) 399 075, 8 688 76 724, kviečti Marytę.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Liepos 18 d. (šeštadienį) Mūšios parke (Utenos plentu trečias kilometras nuo Vilniaus–Panevėžio magistralės) minėsime Didžiosios Kovos apygardos partizanų šventę. 11 val. šv. Mišias už partizanus ir Laisvės kovotojus, žuvusius, KGB nukankintus, įkalintus ir iki šių dienų likusius gyvuosius auks Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas ir kunigai svečiai. Po pamaldų – minėjimas.

Sventė be alkoholio ir svaigalų! Kviečiame ukmergiškius, visus kaimynus ir geros valios žmones dalyvauti Lietuvos partizanų šventėje.

Liepos 18 d. (šeštadienį) 11 val. Prienų r. Pakuonio bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už žuvusią šešių partizanų Juodžių ir jų šeimų atminimą. Po pamaldų bus atidengiamas ir šventinamas paminklas būvusioje Juodžių sodybos vietoje, Kebliškių kaime.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Kviečiame į tradicinį saskrydį „Su Lietuva širdy“

Rugpjūčio 1 dieną (šeštadienį) Ariogaloje įvyks Lietuvos būvusių politinių, tremtinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydis „Su Lietuva širdy“.

Programa:

10.30-11 val. kariuomenės pučiamųjų instrumentų orkestro programa Arioga-

los gatvėse.

11-12 val. eisenė nuo bažnyčios į Dubysos slėnį. Veda pučiamųjų orkestras.

12 val. šv. Mišias Dubysos slėnyje aukos arkivyskupas S. Tamkevičius. Giedos LPKTS jungtinis choras.

13 val. šventės pradžia, Lietuvos valstybės himnas,

Gerbiami „Sibiro Alma Mater“ bendraautoriai,

Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmečio ir knygų „Sibiro Alma Mater“ trilogijos išleidimo proga Kryžių kalne jau baigiamas pastatyti kryžius mūsų šviesuoliams seneliams, tėvams, broliams ir sesėms.

Rugpjūčio 29 d. (šeštadienį) įvyks kryžiaus šventinimo iškilmės. 11 val. Vienuolių koplyčioje prie Kryžiaus kalno bus aukojamos šv. Mišios. 12 val. Šiaulių vyskupas E. Bartulis šventintas kryžių, vyks iškilmingas minėjimas.

Iš Šiaulių autobusų stoties į Kryžių kalną ir atgal autobusai važiuoja kas valandą.

Pasiteirauti Romualdo Baltučio adresu Rasos g. 22-49, Šiauliai; tel. (8 41) 390 115, mob. 8 618 72 785; el.paštas: cingusr@gmail.com.

Malonai kviečiame dalyvauti.

Rugpjūčio 2 d. (sekmadienį) 13 val. LPKTS ir Keliautojų sąjunga, Lenkijos pasienyje, Liubave, Kalvarijos savivaldybėje, organizuoja Lietuvos vardo paminėjimo 1000-mečio proga renginį „Prasiveržimas“. Cia bus minimas legendinio partizano Juozo Lukšos-Daumanto istorinis prasiveržimas per Geležinę uždangą 1947 metais. Po šio renginio rugpjūčio 2-8 d. keliautojų grupė Lenkijoje žygiuos po Punsko kraštą, jutvingių gyventomis vietomis.

Rugpjūčio 7 d. (penktadienį) Punkske prie paminklo pagerbsime vėles Laisvės kovotojus, minėsime Juozo Lukšos-Daumanto gimimo metines. Prie Slynikiemio kaimo aplankysime dviejų paskutinių Punsko partizanų žūties vietą, Punsko valsčiuje – atstatytą jutvingių sodybą.

Kviečiame dalyvauti žygyje jaunimo, visuomenines organizacijas ir visus norinčiuosius. Keliautojų grupės vadovas Vytautas Ikamas, mob. 8 618 55 261.

Užjaučiame

Skaudžią netekties valandą mirus vyrui

Povilui OŽALUI, užjaučiame Leoniją Urbaitę-Ožalienę su šeima.

Mordovijos lagerio sesės

Nuoširdžiai užjaučiame Genutę ŽELVIENĘ dėl mylimo brolio Jono mirties.

Likimo draugai irkutskiečiai

Liepos 19 d. (sekmadienį) 11 val. Skardupių Krikščionių Pagalbos bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios. Po pamaldų Marijampolės r., Skardupiuose, bus šventinamas paminklas Tauro apygardos Vytauto rinktinės 1950 m. žuvusiems partizanams atminti.

Malonai kviečiame dalyvauti.

ILSEKITĖS RAMYBĖJE

Danutė Vileišytė

1932-2009

Gimė Panevėžyje. 1941 m. ištremta į Altaijus rajono Barnaulo miestą. Mokėsi ir baigė Barnaulo prekybos instituto neakivaizdinį skyrių. Tapo prekybos ekonomiste. Reabilituota grįžo į Lietuvą. Aktyviai dalyvavo visuomeniniame darbe. Nuo 1991 metų buvo LPKTS Kauno filialo narė.

Nuoširdžiai užjaučiame gimines ir artimuosius.

LPKTS Kauno filialas

Anelė Gailiūnaitė-Banaitienė

1931-2009

Gimė Panevėžio r. Libertonių k. ūkininkų šeimoje, auginusioje šeisis vaikus. 1949 m. su tėvais ištremta į Sibirą. Dirbo miško pramonėje. I Lietuvą grįžo 1957 m., apsigyveno Tėviškėje. Ištekėjo, užaugino sūnų ir dukterį, sulaukė trijų vaikaičių.

Palaidota Radviliškio kapinėse.

Užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LPKTS Radviliškio filialas

Vladas Jesinevičius

1931-2009

Gimė Rokiškio r. Misiūniškio k. ūkininkų šeimoje. 1946 m. brolis areštuotas už antitarybinę veiklą. 1948 m. kartu su tėvais ir seserimi ištremtas į Krasnojarsko kr. Kazačinsko r. Piskunovkos miško punktą. 1958 m. grįžo į Tėviškė. Sukūrė šeimą. Užaugino dvi dukteris ir sūnų. Buvo LPKTS Rokiškio filialo narys.

Palaidotas Rokiškio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame broli, sūnų ir dukteris.

LPKTS Rokiškio filialas

Kazė Stasiulevičiūtė

1924-2009

Gimė ir augo Kauno r. Rokelių kaimo gausioje ūkininkų šeimoje. Šeima aktyviai remė Lietuvos Laisvės kovotojus. Stasiulevičiūtė namuose laikėsi partizanai, tačiau buvo susekti, išduoti, žuvo 1950 m., o 9 amžių šeima buvo ištremta į Sibirą. Tomsko sr. Kargasoko rajone Kazė, kaip ir kiti šeimos nariai, dirbo miško ruošos darbus. Vėliau Tomsko mieste dirbo statybose.

1959 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Tėviškėje, dirbo kolūkyje. Seserys Marcelė, Ona, Teofilė

Juozapas Biguzas

1921-2009

Gimė Radutės k., Utenos valsč., ūkininkų šeimoje. 1946 m. už partizaninę veiklą karinio tribunolo nuteistas 7 metams ypatingo lagerio ir 5 metams be teisių. Teko vargti Komijos, Irkutsko sr. Taišetė lageriuose. Už nepaklusnumą lagerio administracijai išsiųstas į Tolimųjų Rytų – Magadaną srity. Dirbo Butugycago urano gavybos šachtose gręžėju. Išėjęs į laisvę 1952 metais apsigyveno Ust-Omčugo gyv., Magadaną sr., be teisės išvykti. 1953 m. vedė Nastę Valainytę. Užaugino dukterį. 1971 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Panevėžyje. Jam suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas.

Palaidotas Šiaulių Ginkūnų kapinėse.

Užjaučiame dukterį su šeima ir artimuosius.

LPKTS Šiaulių filialas

LPKTS Kauno filialas kviečia registruotis būvusių politinių kalinių ir tremtinių, norinčių vykti į tradicinį saskrydį „Su Lietuva širdy“, įvyksiantį rugpjūčio 1 d. (šeštadienį) Ariogaloje. Informacija tel. (8 37) 323 197.

SL289

Redaktorė - Jolita Navickienė

Redakcija: Aušra Šuopytė,
Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214
Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt, LPKTS puslapis internete: <http://www.lpkts.lt>
Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sąsk. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.
Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai
Offsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3310. Užs. Nr.

Tremtinys

Kaina 1,60 Lt

Redakcija pasiliaukia teisę trumpinti ir redaguoti straipsnius, rankraščiai negražinami. Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autoriaus nuomone.